ಜಾನಪದ ಅದರ ಸ್ವರೂಪ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ – ಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ

Janapada adara Swarupa, Janapada Samskruthi – Shista Samskruthi

***ಡಾ.ಭಾರತಿ ಟಿ.ಸಿ.**

***Dr.Bharathi.T.C. Associate Professor, Dept. of Kannada, Govt. First Grade College, Ayanur.**

ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾನವಿಕ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಂಗವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರದ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿವಿಧ ಸ್ತರಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಮಾನವನ ಎಲ್ಲ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಂದಲೂ ತನ್ನ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ೧೮೭೧ ರಲ್ಲಿ ಸರ್ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಟೈಲರ್ Culture ಎಂಬ ಪದವನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮರ್ಥವಾದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಿದ ಅವನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು – "That complex whole which includes knowledge, belief, art, morals, law, custom and any other capabilities and habits acquired by man as a member of society" ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾನೆ. ತನ್ನ ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾನವನು ಗಳಿಸಿಕೊಂಡ ಸಮಸ್ತ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆಯ ವಿವಿಧ ಮೂಲಗಳಿಂದ, ತಲೆಮಾರಿನಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ತಾನು ಅಂತರ್ಗತಗೊಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಷಯಗಳೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಒಚಿಣಜಿಡಿಚಿಟ ಅಣಟಣಡಿಜ ಎಂದು ಕರೆದು ಭೌತಿಕ ವಸ್ತು ವಿಶೇಷಗಳನ್ನು ಈ ವಿಷಯದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಶರೀರ ಸಂಬಂಧವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ಮಾನವನ ಸಮಸ್ತ ಕಾರ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

"All that a given people has created artifact and taboo, technological system and social institution, implement of work and mode of worship the anthropologist has named 'a culture'; and for all that is manmade wherever found he uses the same term generically".

ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಎನ್ನುವುದು ಮಾನವನ ಸಮಸ್ತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು 'ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಜನಾಂಗದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಚಿತ್ರಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಾನವನ ಅಂತರಂಗ ಮತ್ತು ಬಹಿರಂಗ ಜೀವಗಳೆರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ವಿಶಾಲ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಹುಶಃ ನಾಗರೀಕತೆ ಹಾಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳೆರಡನ್ನೂ ಸಮ್ಮಿಶ್ರಗೊಳಿಸಿಯೇ ಮಾನವ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಒಂದೇ ಹೆಸರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ನಾಗರೀಕತೆ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮಾನವನ ಅನುಭವದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಎರಡು ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು. ತನ್ನ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾನವ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಷ್ಟಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಉದ್ದೇಶ ನೆರವೇರಿದ ಕೂಡಲೆ ಅದನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿದ ಗುರಿಯೂ ನೆರವೇರಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಮುದ್ರಣ ಯಂತ್ರ, ಟೈಪ್ ಮಾಡುವ ಯಂತ್ರ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ಔಪಯೋಗಿಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಸಿಕೊಂಡ ವಸ್ತುಗಳೆನ್ನಬಹುದು. "By Civilization than, we mean the whole mechanism and organization which man has devised in his endeavour to control the conditions of his life".

ಬಾಹ್ಯವಾದ ಒಂದು ಅಗತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಆಂತರಿಕ ಅಗತ್ಯವೊಂದರ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಬರುವ ಕತೆ, ಕವನ, ಧರ್ಮ, ತತ್ವ ಮುಂತಾದವುಗಳ ದೃಷ್ಟಿಯೇ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದಿನನಿತ್ಯದ ರೀತಿ, ನೀತಿ, ಆಚಾರ, ವಿಚಾರ, ಕಲೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಧರ್ಮ, ಮನರಂಜನೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ವಲಯದಲ್ಲಿ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೆಲೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಆದಿಮಾನವನ ಬದುಕನ್ನು ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದಾಗ ಅವನ ಸಾಧನೆಗಳೆಲ್ಲವೂ 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಎಂಬ ಪದದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಅಳವಡುತ್ತವೆ. ತನ್ನ ವಿಕಾಸದ ಹಾದಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಾಗ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ತನ್ನ ಬದುಕಿಗೆ ಅವಶ್ಯಕ ಎನಿಸುವ ಹೊಸ ಹೊಸ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಶೋಧಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ನಡೆದ ಅವನಿಗೆ ಭಾಷೆಗೂ ಮೊದಲು ಚಿತ್ರ ಸಂಕೇತಗಳು, ಭಾಷೆಯ ಸಾಧನ, ಬೆಂಕಿಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಂಡದ್ದು, ಬೇಟೆಯಾಡಿ ಬದುಕುತ್ತಿದ್ದವನು ಬೇಸಾಯವನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡದ್ದು. ಅವನ ಹಾಡು, ಅವನ ಕುಣಿತ, ಪ್ರಕೃತಿಯ ದೈತ್ಯ ಶಕ್ತಿಯ ಎದುರಿನಲ್ಲಿ ಅಂಜಿ, ಅಳುಕಿ, ಹೋರಾಡಿ ಬೆಳೆದು ಬಂದಾಗ ರೂಢಿಸಿಕೊಂಡ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ನಂಬಿಕೆ, ಉಪಾಸನೆ, ಆಚಾರಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದಾಗ 'ನಾಗರೀಕತೆ' ಮತ್ತು 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಅಂತರ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.

'ಜಾನಪದ'ದ ಬೇರನ್ನು ನಾವು ಇಲ್ಲಿಂದ ಗುರುತಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನವನು ಉದಯದೊಡನೆಯೇ ಜಾನಪದದ ಉದಯವೂ ಆಯಿತು. ಅವನು ನಡೆದ ದಾರಿ, ನುಡಿದ ಹಾಡು, ಪಡೆದ ಸಾಧನ ಸಲಕರಣೆ, ಕಂಡುಂಡ ಅನುಭವ ಎಲ್ಲವೂ ಕಾಲ ಬೆಳೆದಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಕಾಸವಾದಂತೆ, ಜ್ಞಾನಸಾಧನೆ ಸಂವರ್ಧನೆಗೊಂಡಂತೆ ತಾವೂ ಬೆಳೆದವು; ಅವನ ಬದುಕಿನೊಡನೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಿನಾಸಂಬಂಧವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದವು.

ಮಾನವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು, ಶುದ್ಧ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (Pure Folklore), ಮಧ್ಯಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (Intermediate Culture), ಪ್ರೌಢ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (Learned Culture) ಎಂದು ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಪರಿಮಿತವಾದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಗೊತ್ತಾದ ಕೆಲವು ಪುರೋಹಿತ ವರ್ಗದವರಿಂದ, ರಾಜನೀತಿಜ್ಞರಿಂದ, ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಂದ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಪುರುಷರಿಂದ, ಕವಿಗಳಿಂದ, ಕಲಾವಿದರಿಂದ ನಿರ್ಮಿತವಾಗುವ ಪ್ರೌಢ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು Learned Culture ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸೃಷ್ಟಿಯೂ ನಿಯಮಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ವಿಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಒಬ್ಬನ ಸೃಷ್ಟಿ ಹಲವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ತನ್ನ ಆವರ್ತಕ್ಕೆ ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಅದರಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗಿ, ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಂದರ್ಭ ಹೆಚ್ಚು. ಆದರೆ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಭಿನ್ನವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಮತ್ತೊಂದಿದೆ. ತನ್ನ ಗುಂಪಿನಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಂಪ್ರದಾಯ, ನಂಬಿಕೆ, ಹಾಡು, ಕುಶಲ ಕೈಗಾರಿಕೆ ಮುಂತಾದವುಗಳ ತಿಳಿವು ಅಥವಾ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಬದ್ಧವಾಗುವಾಗ ಅವನು ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (ಈಠಟಇಾ ಅಣಾಟುಣಣಔಜ) ಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟವನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಪ್ರೌಢ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಿಂತ ದೂರವಾಗಿ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಸ್ವಚ್ಛಂದವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಅರಣ್ಯದಂತೆ ಹಚ್ಚ ಹಸಿರಾಗಿ, ನಿತ್ಯ ಸುಂದರವಾಗಿ ತಾನೇ ತಾನಾಗಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತದೆ. ನಗರದ ಉಪವನಗಳಂತೆ ಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತನ್ನ ವೈಭವಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಕಡಿವಾಣಗಳನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹಾಗೂ ಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ನಡುವೆ ಗೆರೆಯೆಳೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಷ್ಟು ರೀತಿಯ ಸಮ್ಮಿಶ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯ. ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಜೀವಂತ ಸಲೆಯತ್ತ ಹೊರಳಿ ಅದರ ಆಕರ್ಷಣೆಗೆ ಒಳಗಾಗದಂತೆಯೇ ಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸೆಳೆತಕ್ಕೂ ಸಿಕ್ಕಿ ತಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡರ ಸಾಮರಸ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಬಹುಪಾಲು ಜನರನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿ (Intermediate Culture) ಯೊಂದು ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ನಗರಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಮಂದಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರು, ಜೀವನ ಕ್ರಮಗಳು ಬದಲಾದಂತೆ, ಜೀವನಾವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಅರಸುತ್ತ ಜನ ಪ್ರವಾಹ ಕ್ರಮೇಣ ನಗರಗಳತ್ತ ಹರಿಯುತ್ತದೆ. ಅವರು ತಾವು ತಂದ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಎಷ್ಟೋ ವರ್ಷಗಳವರೆಗೆ ಸಂರಕ್ಷಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ. ನಾಗರಿಕತಾ ಪ್ರಭಾವ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ, ವಿದ್ಯಾಮಟ್ಟ ಸುಧಾರಿಸಿದಂತೆ ಅವರಿಂದ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು ಕುಸಿಯತೊಡಗುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಮಧ್ಯಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಎಳೆಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಗರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಲೀನವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸರ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಶಾಲೆ, ಕಾಲೇಜುಗಳ ಮೂಲಕ ಲ್ಯಾಬೊರೇಟರಿ, ವೃತ್ತಪತಿಕೆ, ರೇಡಿಯೋಗಳ ಮೂಲಕ ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಜಾನಪದ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳು, ಮಸುಕಾಗಿ, ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ, ಕ್ರಮೇಣ ದುರ್ಬಲವಾಗಿಬಿಡುತ್ತವೆ. ಇಲ್ಲಿಯೂ ಜಾನಪದ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಉಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ಸಂಪೂರ್ಣ ನಾಶವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುವಾಗ, ವಿದ್ಯೆ, ಆಧುನಿಕ ನಾಗರೀಕತೆ ತನ್ನ ತೋಳನ್ನು ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಚಾಚತೊಡಗುವಾಗ ಜಾನಪದ ತನ್ನ ಬಲವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯಿದ್ದರೂ ಇನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು, ನಂಬಿಕೆಗಳು, ಗಾದೆ, ಒಗಟು, ಕತೆ, ಗೀತೆ, ಲಾವಣಿಗಳು, ಆಟ, ಕೂಟ, ಮೇಲಾಟಗಳು, ವೈದ್ಯ, ಮಾಟ, ಮಂತ್ರಗಳು ಜೀವಂತವಾಗಿಯೇ ಉಳಿಯುತ್ತವೆ. ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಭಾಗ ಮುಕ್ಕಾಗಬಹುದು, ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗದ ಬಣ್ಣ ಮಸುಕಾಗಬಹುದು, ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆ ಸಿಪ್ಪೆ ಸುಲಿಯಬಹುದು. ಆದರೂ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜಾನಪದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತನ್ನ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುತ್ತದೆ. ಮದುವೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಿನ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಿರಬಹುದು. ಕಥೆ ಹೇಳುವ ಅನುಭವಿಗಳು ತೀರಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಅಪೂರ್ವ ಹಬ್ಬಗಳ ಆಚರಣೆ ತಪ್ಪಿ ಹೋಗಬಹುದು. ಆದರೂ ಜನಪದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಉಸಿರಾಡುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತದೆ.

ನಾಗರೀಕತೆಯ ಸುಳಿಯಿಂದ ದೂರವಾಗಿ, ಶುದ್ಧ ಜಾನಪದದ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಬದುಕುವ ಆದಿವಾಸಿಗಳ ಬದುಕನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದಾಗ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಸಮಗ್ರವೂ ಜಾನಪದವೇ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಷ್ಟ ವಿದ್ಯೆಯ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ವಂಚಿತರಾದ ಅವರು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಜ್ಞಾನದ ಪರಂಪರೆಯನ್ನು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಯೇ ಗುರು, ಜೀವನವೇ ವಿದ್ಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರ. ಬಾಳಿನ ಸೋಲು-ಗೆಲುವುಗಳಲ್ಲಿ, ತಿರುವು-ಮುರುವುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಅಗತ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ವಿದ್ಯಾ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಬೆಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಅಮೇರಿಕಾದ ಇಂಡಿಯನ್ನರ ಪಾಲಿಗೆ ಇಲ್ಲಿನ ಜನಪದ ಕಥೆಗಳೇ ಸಕಲ ವಿದ್ಯೆಯ ಆಗರ. ಆಫ್ರಿಕೆಯ ಗಾದೆಗಳಲ್ಲಿ ನ್ಯಾಯ, ನೀತಿ, ಧರ್ಮಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ನ್ಯಾಯ ತೀರ್ಮಾನಕ್ಕೂ ಗಾದೆಗಳನ್ನೇ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಕಾಡು ಗೊಲ್ಲರಿಗೆ ಮತ ಸಂಬಂಧವಾದ ಆಚಾರ-ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಲಾವಣಿಗಳೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುತ್ತವೆ. ಸಾಮಾನ್ಯರ ಪಾಲಿಗೆ ಅವರ ಕತೆ, ಗೀತೆ, ಗಾದೆಗಳೂ ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಬಲ್ಲ ಅಮೂಲ್ಯ ಜ್ಞಾನದ ಗಣಿಗಳೂ ಆಗಬಹುದು, ಮನರಂಜನೆಯ ಮುಖ್ಯ ಸಾಧನಗಳೂ ಆಗಬಹುದು. ಅವರ ವೈದ್ಯ, ಅವರ ನಂಬಿಕೆ, ಅವರ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಪಾಲಿಗೆ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕ ಎನ್ನುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿದ್ಯೆಗಳೇ ಆಗುತ್ತವೆ. ಸಹಸ್ರಾರು ವರ್ಷಗಳ ಅನುಭವದ ಪಾಕ ಜನಪದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅವರ ಬದುಕಿನ ರಸ ಸಂಜೀವಿನಿಯಾಗಿ ಉಳಿದುಬರುತ್ತವೆ. "For the many who do not read, folklore is the equivalent of schools and libraries" ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬಹುದು. ಅಪಾರವಾದ ಮಾನವನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಶೇಖರಿತವಾಗಿರುವುದು ಅತ್ಯಲ್ಪ. ಅಲಿಖಿತ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಠಸ್ಥ ಸಂಪ್ರದಾಯದಲ್ಲಿ ಪರಂಪರಾನುಗತ ಜ್ಞಾನ ಇನ್ನೂ ಹೇರಳವಾಗಿ ಹುದುಗಿದೆ. "In the vastness of man's accumulated knowledge which only recently a few learned to preserve in

books are his entertainment in song, story and dance; his beliefs in myth and ritual; his bears in superstitions and tabus; his buried in his narratives and expressed in their very language".

ಎಂಬ ಹೇಳಿಕೆ ಇಲ್ಲಿ ಗಮನಾರ್ಹ. ಬಹುಪಾಲು ಶಿಷ್ಟ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ, ಕಲೆಗಳ, ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ತಾಯಿ ಬೇರನ್ನು ಈ ಜಾನಪದದ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅರಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಆದಿವಾಸಿಗಳ, ಗಿರಿಜನರ, ನಾಗರಿಕ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ದೂರವಾದ ಒಳನಾಡಿನ ಹಿಂದುಳಿದ ಹಳ್ಳಿಗಳ ಜಾನಪದ ಇಂದಿಗೂ ಶುದ್ಧವಾಗಿದೆ; ಸಜೀವವಾಗಿದೆ. ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು, ಬೆಂಕಿ, ನೀರಿನಷ್ಟೇ ಜಾನಪದ ಅವರ ಬದುಕಿನ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿದೆ.

'Lore' ಎಂಬ ಪದವನ್ನು 'ಸಂಸ್ಕೃತಿ' ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲೇ ಬಳಸುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರೆ 'Folk Culture' ಬೇರೆಯಲ್ಲ 'Folklore' ಬೇರೆಯಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟ ನಾಗರಿಕ ಹಾಗೂ ಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಿಂದ ದೂರ ಸರಿದ, ಪರಂಪರಾನುಗತವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಪಡೆದ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೇ 'ಜಾನಪದ'. ಅವರ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ತ ವಿಷಯಗಳೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಮಾವೇಶಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ ಎಂತಲೇ ಆಧುನಿಕ ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು 'ಜಾನಪದ'ದ ವಿಶಾಲ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನಪದ ಜೀವನದ ಯಾವ ಒಂದು ಅಂಗವನ್ನೂ ಬಿಡದೆ ಅಭ್ಯಸಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಾಗಿತಿಹಾಸ, ಶಾರೀರಿಕ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ ವಿಭಾಗಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿದಾಗ 'ಜಾನಪದ' ಮೊದಲಿಗೆ ಅದರ ಒಂದು ಅಂಗವಾಗಿಯೇ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿತ್ತು. ಸಮಗ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಅಂಗ ಜನಪದ ಸಂಸ್ಕೃತಿ. ಇದನ್ನು ಜಾನಪದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿಕೊಂಡು, ಸ್ವತಂತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನವಾಗಿ ಬೆಳೆಸಿ, ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಅಧ್ಯಯನ

ಅಡಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಪೊಲೀಸ್ ಪಾಟೀಲ : ಜಾನಪದ ಭಾರತಿ
ವಿದ್ಯಾಸಾಗರ ಪ್ರಕಾಶನ
ಗುಲಬರ್ಗಾ

ಡಾ. ಪುರುಷೋತ್ತಮ ಬಿಳಿಮಲೆ : ಕರಾವಳಿ ಜಾನಪದ (೧೯೯೦)
ಮಂಗಳ ಗಂಗೋತ್ರಿ
ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆ

ಡಾ. ಬಸವರಾಜ ಪೊಲೀಸ್ ಪಾಟೀಲ : ಜಾನಪದ ವ್ಯಾಸಂಗ
ಅಮರ ಪ್ರಕಾಶನ
ಗುಲಬರ್ಗಾ-೫೮೫೧೦೫

ಹ.ಕ. ರಾಜೇಗೌಡ : ಜಾನಪದ ಶೋಧ
ಪ್ರಸಾರಾಂಗ
ಕನ್ನಡ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ, ಹಂಪಿ